

بازار داغ خرید و فروش تحقیقات دانشجویی

اگر تا د روز دالمان های پ چ در پ چ مراکز فروش جزوه و کتاب در خ ایان انقلاب تهران محل خر د و فروش پا ان نامه و مدرک و تحق ق دانشجو ی بود، ا ن روزها پای جاعلان و نو سندگان ا ن گونه تحق قات و پا ان نامه ها به شهرستان های کوچک باز شده، به طوری که با اشباع بازار پا تخت، ا ن بار مشتر ان خود را از ب ن دانشجو ان شهرستان جذب می کنند.

بازار ز رزمه نی خر د و فروش پا ان نامه و تحق قات دانشجو ی به رغم خط و نشان های مسوولان همچنان به ح ات خود ادامه می دهد و با گذشت حدود 4 ماه از جلسه مشترک مجلس و سازمان بازرسی کل کشور، ا ن آس ب در شهرهای کوچک تر در حال اشاعه است.

مصطفی پورمحمدی، رئ س سازمان بازرسی کل کشور در جلسه مشترک خود با برخی نما ندگان مجلس ب شتر ن انتقادات را به عملکرد وزارت علوم و قوه قضا ه وارد دانست و در ا ن زم نه تاک د کرد که سازمان بازرسی تنها وظ فه کشف و تذکر در ا ن باره را دارد و بهتر است وزارت علوم، تحق قات و فناوری و قوه قضا ا ن موضوع را پ گ ری کنند و وارد عمل شوند.

سعدالله نص ری ق داری، عضو کم س ون آموزش مجلس که پ شهاد بررسی نحوه پ گ ری و برخورد با پد ده قاچاق و خر د و فروش مدرک های دانشگاهی و پا ان نامه ها را مطرح کرده است، تابستان امسال در ا ن باره گفت: قطعاً کی از مهم تر ن اقداماتی که در ا ن زم نه با د صورت گ رد باز د سرزده نما ندگان از ا ن مراکز غ رمجاز است که اعضای کم س ون هم با ا ن موضوع موافق هستند.

مصطفی کواکب ان، رئ س فراکس ون دانشگاه ان مجلس ن ز به بررسی جدی ا ن موضوع در مجلس اشاره و تاک د کرد: خر د و فروش پا ان نامه مقابل دانشگاه تهران باب شده است و هر چند صدور مدارک جعلی در دانشگاه های جهان هم وجود دارد، اما ا ن مورد با د هر چه زودتر و جدی تر در کشور مطرح و پ گ ری شود.

اما با وجود از ن مه گذشتن ن مسائل تحص لی نه تنها از شمار فعالان غ رقانونی بازار تحق ق و پا ان نامه کم نشده بلکه بس اری از ا ن افراد در شهرهای کوچک تر به شکار مشتری مشغولند و از اجرای برنامه عملی برای برخورد با آنان ازسوی نما ندگان مجلس خبری ن ست. کی از دانشجو ان استان خراسان شمالی که با 200 هزار تومان پا ان نامه اش را ته ه و آماده دفاع کرده است، می گو د: از طر ق معرفی کی از دوستانم با ک مشاور تماس گرفتم و بعد از مطرح کردن موضوع پا ان نامه قرار شد ک ماه بعد پا ان نامه آماده به من تحو ل داده شود.

او معتقد است با توجه به حجم سنگ ن درس ها در دوره ارشد، دانشجو ان ترج ح می دهند که برای صرفه جو ی در وقت خود از پا ان نامه های آماده استفاده کنند. ا ن دانشجو در ع ن حال چن رو ه ای را نمی پسندد، اما عملکرد استادان و شورای گروه دانشگاه ها را در توسعه ا ن کارهای غ رقانونی موثر می داند و می گو د: دانشگاه ها با د پ گ ر

این موضوع باشند و برای تحقّق و پژوهش مراحل مختلف با این نامه، دانشجویان مورد راهنمایی قرار گیرند تا ارائه با این نامه توسط دانشجویان به منزله رفع تکلیف محسوب نشود. برای این که بتوانیم شاهد ارائه با این نامه‌ها یا کاربردی و اصولی باشیم با مدیران و استادان ابتدا روش صحیح تهیه با این نامه را آموزش دهند تا دانشجویان دچار سردرگمی نشوند.

سوءاستفاده برخی استادان از تحقّق قات دانشجویی

علاوه بر نبود آموزش کافی در نگارش با این نامه و سرگردانی دانشجویان در تدوین طرح‌های تحقّقی براساس استانداردهای دانشگاه، یکی از موارد ناراضی دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد، انجام تحقّق برای استاد و استفاده برخی استادان از تلاش دانشجویان به نام خود است، هر چند معمولاً هیچ یک از اعضای شورای پژوهشی دانشگاه‌ها چنین موضوعی را تأیید نمی‌کنند، اما بسیاری از دانشجویان یک بار هم که شده تجربه کار برای استادان و انتشار تحقّق به نام استاد را دارند.

آس‌ه - م، دانشجوی حقوق دانشگاه تهران در این باره می‌گوید: «وقتی برخی استادان برای کار ما ارزش قائل نیستند و گاهی فعالیت پژوهشی خود را به دانشجویان تقسیم می‌کنند و به آنها نمره می‌دهند، در حالی که هیچ کس چیزی اد نمی‌گذارد، چرا که دانشجویان انتظار دارند به سراغ بازار تحقّق‌های دانشجویی نروند و از آنها استفاده نکنند.»

یکی از معاونان پژوهشی دانشگاه که خواست نامش فاش نشود، در این باره می‌گوید: «من بارها این موضوع را از دانشجویان شنیده‌ام، اما استادان معتقدند که با این کار به دانشجویان کار تحقّق قاتی را به طور عملی آموزش می‌دهند.»

وی اضافه می‌کند: «وزارت علوم در یک سال اخیر با تدوین قانون ثبت با این نامه و ابلاغ آن به دانشگاه‌ها تلاش کرده تا از سوءاستفاده در این حوزه جلوگیری کند، اما تا قانونی به طور کامل در دانشگاه‌های بزرگ و کوچک به طور همزمان اجرا شود به اهریم‌های نظارتی نیازمندیم.»

رضا حق‌قی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی که در گفت‌وگو با سنا ضمن بیان این که پروژه‌های تحقّق قاتی دانشجویان فقط جنبه ظاهری دارد، می‌گوید: «متأسفانه فعالان علمی و نسج‌ده کفایت‌ها و مراکز فروش تحقّق‌های آماده در موضوعات متنوع یکی از مهم‌ترین عوامل نابسامانی تحقّق قات دانشجویی است.»

وی با بیان این که اکثر دانشجویانی که به آنها تحقّق داده می‌شود، تخصص و مهارت انجام تحقّق را ندارند، می‌افزاید: «این امر ناشی از ندانستن اصول و شیوه‌های درس روش تحقّق از سوی دانشجویان است و اگر در این باره چیزی اد می‌گذارد در حد تحقّق است.»

به عده حقیقی، در حال حاضر بعضی از سرفصل دروس، دانشجویان را ملزم به انجام تحقیق کرده است بخصوص در ترم‌های پانزدهم که لزومی به انجام تحقیق نیست و با این سرفصل‌ها اصلاح شوند.

این عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی همچون بانیان این که بعضی از مدرسان تخصص و مهارت لازم را در انجام تحقیق ندارند، اضافه می‌کند: عدم آموزش صحیح روش تحقیق به دانش‌آموزان باعث بی‌کفایتی تحقیقات می‌شود.

وی نبود منابع کافی شامل کتاب، نشریات، پایانه‌ها و... در سطح استان و فقدان کتابخانه‌های مجهز در سطح مراکز آموزش عالی را یکی از دلایل اصلی عدم کفایت تحقیقات دانشجویی اعلام و عنوان می‌کند: به عنوان مثال دانشگاه پیام نور در سطح استان دارای بیشترین تعداد دانشجویان است ولی ضعف تفریق کتابخانه را به مراکز دانشگاهی استان دارد. به هر حال نبود نظارت بر بازار آزاد تحقیقات و پایانه‌ها و ضعف سرفصل‌های درسی و آموزش‌های ناکافی برای انجام پژوهش از جمله عواملی است که تاکنون نتوانسته است نه خط و نشان مجلسی‌ها را بر مقابله با این تخلفات کارساز کند و نه مقررات وزارت علوم را به مرحله اجرا برساند.